

PARTICULARITĂȚI SINTACTICO-SEMANTICE ALE VERBULUI *A PĂREA*

ROXANA-MAGDALENA DINC

Doctorand , Facultatea de Litere,
Universitatea din București

1. Argument

Verbul *a p rea* este unul dintre cele mai complexe verbe din limba română atât din punct de vedere sintactic, cât și din punct de vedere semantic. Analizând tipurile de construcții cu verbul *a p rea* și valorile semantice asociate fiecărui tip de construcție, se remarcă faptul că acest verb este definit de „polifuncționalitate”.

Astfel, el poate fi încadrat în sfera verbelor modale ([+ operator modal]); aparține clasei verbelor copulative, fiind un operator copulativ prin reorganizare și recategorizare; din punct de vedere sintactic, verbul *a p rea* poate fi ocurent în construcții cu deplasare de constituent (sau grup sintactic) din subordonat în propoziția regent ([+ verb de tip „ridicare”]); din punct de vedere semantic, este și un marcator modal evidențial ([+ verb evidențial]), indicând sursele cunoașterii conținutului propozițional.

În această lucrare, vom stabili particularitățile de construcție ale verbului *a p rea* cu referire la fiecare tip de încadrare sintactico-semantică, pe baza unui corpus minimal de limbă română veche.

2. Verbul *a p rea* – descriere preliminară

Verbul *a p rea* face parte din categoria semiauxiliarelor modale din limba română, fiind încadrat semantic în clasa verbelor care exprimă ideea de aparență în percepție.

Din punct de vedere sintactic, *a p rea* este ocurent în tipare sintactice diverse, cu oscilații în ceea ce privește posibilitățile combinatorii.

Din punct de vedere semantic, de regulă, verbe modale au un sens care le include în sfera modalității prin semele:

a p rea [+ cognitiv, + percepție/aparență]

a putea [+ cognitiv, + posibil]

a trebui [+ deontic, + prescriptiv]

În cazul lui *a p rea*, trăsăturile [+ cognitiv], [+ percepție/aparență] definesc gradul de certitudine pe care îl are locutorul în legătură cu realitatea stării de lucruri descrise în enunț. *A p rea* reprezintă, astfel, marca modalității epistemice și a evidențialității. Definiția supraordonată acestui modalizator verbal epistemic este categoria semantică, mai generală, care se referă la caracterul factiv al unei propoziții modalizate: *a p rea* nu presupune nici adevărul, nici falsul unui conținut propozițional, fiind nonfactiv.

În GALR, verbul *a p rea* este încadrat în sfera verbelor copulative (2008: 285), dar și în clasa verbelor modale (2008: 711), fiind un marcator al modalității epistemice și un verb evidențial.

3. *A p rea* – în limba română veche

Pe baza unui corpus de limbă română veche, am urmărit ocurențele verbului *a p rea* în texte din secolul al XVI-lea, din secolul al XVII-lea și din secolul al XVIII-lea. Perspectiva diacronică în analiza statutului verbului *a p rea* urmărește să sublinieze diferențele și / sau asemănările sintactico-semantice dintre limba română veche și limba română actuală.

În analiză, am urmărit, într-o primă etapă, două tipuri de structuri în funcție de constituența imediată:

A. construcții cu verbul *a (i se) p rea* + complement propozițional (*c*, *s*);

B. construcții cu verbul *a (i se) p rea* + adjectiv / substantiv / infinitiv etc.;

Se poate remarca faptul că, sub aspect sintactic, urmăresc să evidențieze posibilitățile combinatorii, *a p rea* cunoaște în limba veche o varietate de construcții, care se reflectă și în analiza exemplurilor din limba actuală.

3.1. Am inventariat în total 203 construcții în care este ocurentă *a p rea*, repartizate astfel:

construcții cu verbul <i>a p rea</i> + adjectiv/substantiv/infinitiv etc.	74
construcții cu verbul <i>a p rea</i> + complement propozițional (<i>c</i> , <i>s</i>)	129

Tabelul 1

Aadar, *a p rea* reflexiv sau nereflexiv poate fi urmat de un infinitiv, de un conjunctiv sau de o propoziție:

- (1) *Veni-va vreamea sau ceasul cum to i cine vor ucide pre voi **pare-le lor a face slujb** lu Dumnezeu.* (Coresi, *Tâlcul*, 231)
- (2) *... ce însu această adevăriti den elu **pare-mi-se** i al ii s se sf tuiasc ...* (Coresi, *Carte cu învățur*, 172, 30)
- (3) *i cu nedereptu se protivia ei, c **le p rea loru c sparge** leagea i calc Sâmb ta.* (Coresi, *Carte cu învățur*, 147, 17)

Am observat frecvența mare a construcțiilor: *a p rea* + *c* + indicativ (119 ocurențe), față de construcțiile cu *a p rea* + conjunctiv, *s*, (6 ocurențe); apar și construcții *a p rea* + *cum c* / *c ce* (4 ocurențe):

- (4) *Noau **ne pare c** n-are vin , c l-au prinsu cine-au fost vornic atunce, anume Cozma.* (Scrisoare, CII)
- (5) *Mie mi s **pare s** -l fie zis i noao s -l ascult m, de vreme ce ne inem cre tini i ucenici ai lui Hristos.* (Ivireanul, *Opere*, 79)
- (6) *Îns **mie mi s pare cum c** mul i (din cei ce ascult) pot s r spunz la câte am zis pîn acum”.* (Ivireanul, *Opere*, 161)

- (7) *S nu v **pare voao**, fra iloru, c ce nu le-au folositu bun t ile loru.* (Coresi, *Carte cu înv tur*, 49, 13)

De asemenea, *a (i se) p rea* poate fi urmat de un adjectiv (8), de un grup nominal (9), de un grup prepozițional (10) sau de o structură comparativă (11):

- (8) *A a i voi, pomenindu-v într-acéste fapte i lucruri i nefiind cineva s v înve e, cu adev rat v **par amar** acum vorbele méle, nefiind obicinui i cu dînsele.* (Ivireanul, *Opere*, 104)
- (9) *S nu v **par** lucru de minune c ci am zis pentru apostoli cum c au avut pu in credin ...* (Ivireanul, *Opere*, 179)
- (10) *Ce se **pare voao** de Hristosu? Al cui fiu iaste?* (Coresi, *Carte cu înv tur*, 208, 24)
- (11) *Cu aceasta n deajde viiaz inimile noastre, cum alalte toate lucrurile lumiei de c tr cest lucru **pare-me** ca fumul i ca umbra.* (Coresi, *Tâlcu*, 42)

În interiorul celor două construcții de mai sus (A și B), se desprind și alte particularități structurale:

Perioada	Structuri cu ridicarea SUB	Structuri impersonale	
		Reflexiv + Dativ	Nereflexiv + Dativ
Limba română veche	5	110	88

Tabelul 2

- (i) Se observă oscilații între construcțiile reflexive și cele nereflexive:

- (12) *A a i voi, pomenindu-v într-acéste fapte i lucruri i nefiind cineva s v înve e, cu adev rat v **par amar** acum vorbele méle, nefiind obicinui i cu dînsele.* (Ivireanul, *Opere*, 104) *a p rea* + dativ experimentator, în structură nereflexivă ;
- (13) *Ce se **pare voao** de Hristosu? Al cui fiu iaste?* (Coresi, *Carte cu înv tur*, 208, 24) *a p rea* + dativ experimentator, în structură reflexiv-impersonală ;

(ii) În limba română veche se remarcă prezența generală a structurilor cu verbul *a p rea*, însoțit de dativul experimentator:

- (14) *Ce înc **trebuim m rturii?** Adec acmu auzit hulele lui: ce se voao **pare?*** (Coresi, *Tâlcu*, 207)

(iii) Structurile impersonale sunt mai frecvente în limba română veche decât structurile cu subiectul ridicat (vezi tabelul 2):

- (15) *Iar un pa au dzis veziriului c huietul s **pare c** s duce, nu vine.* (Neculce, *Let.*, 235)

Amintind de proprietatea sintactică a verbului *a p rea* de „ridicare”, putem sublinia statutul său de verb copulativ¹. Verbul *a p rea* funcționează ca operator modal, dar, prin elipsa operatorului copulativ, ajunge să se recategorizeze și să fie simultan un operator modal și copulativ².

Să luăm un alt exemplu din limba veche:

- (16) „*Aceste cuvinte ale lui David... mi s par [c sunt] întunecate i nepricepute*”
(Ivireanul, *Opere*, 205)

Proprietatea strâns legată de fenomenul de recategorizare a operatorului modal prin elipsa verbului copulativ este „ridicare”.

Se poate spune că, înainte de elipsa operatorului copulativ *a fi*, se produce reorganizarea sintactică din structuri cu un complement propozițional în structuri copulative cu un adjectiv sau substantiv. A adar, să presupunem că structura primară este:

Structura primară	<i>(Îmi) pare c aceste cuvinte sunt întunecate i nepricepute.</i>	<i>(Mi) se pare c aceste cuvinte sunt întunecate i nepricepute.</i>
Etapa 1: ridicarea subiectului	<i>Aceste cuvinte (îmi) par a fi/s fie/c sunt întunecate i nepricepute.</i>	<i>Aceste cuvinte (mi) se par a fi/s fie/c sunt întunecate i nepricepute.</i>
Etapa 2: elipsa operatorului copulativ <i>a fi</i>	<i>Aceste cuvinte (îmi) par întunecate i nepricepute.</i>	<i>Aceste cuvinte (mi) se par întunecate i nepricepute.</i>

Tabelul 3

Verbul *a p rea* este interpretat ca un modal recategorizat drept copulativ atât prin reorganizarea structurilor bipropoziționale, prin ridicarea subiectului, cât și prin elipsa operatorului copulativ.

Din această perspectivă am avansat ideea că, pentru verbul *a p rea*, unul dintre „efectele” fenomenului sintactic de ridicare poate fi tocmai calitatea sa de verb copulativ. Un argument în susținerea acestei idei este și analiza diacronică a exemplelor din limba veche, unde structurile impersonale (de tipul *a p rea* + complement propozițional – *c*, *s*) sunt mai numeroase decât cele cu ridicarea subiectului.

¹ În ceea ce privește verbul *a p rea* și încadrarea lui în clasa verbelor copulative, este necesară o distincție teoretică: unele verbe sunt matricial copulative (*a fi*, *a deveni*, *a însemna*, *a se face*, *a ieși*, *a rămâne*), iar altele devin operatori copulativi prin reorganizare și recategorizare (*a p rea*, *a ajunge*) GALR (2008: 316).

² Sub aspectul reorganizării sintactice, prin suprimarea unor operatori intermediari, și implicit, a recategorizării, verbul *a p rea* a fost interpretat ca fiind când parte din structuri asemănătoare cu structurile cu predicativ suplimentar. Se deosebesc însă de structurile cu predicativ suplimentar prin natura lor de operatori în predicate complexe.

(iv) O alt structur interesant este i combina ia lui *a p rea* cu adverbele *bine / r u*, formând structura indisociabil apreciativ : *a-i p rea bine / r u*:

- (17) *Acii, în prip ne ispoveduim i ne cuminec m i aci în prip , iar ne apuc m de p catele céle obicinuite i afitá ne bucur m de iale i i ne pare bine, c ci le facem ca când am cî tîga mare bog ie i mare bun tate i ne l ud m într-însele dup cum zice David. (Ivireanul, Opere, 95)*
- (18) *Rogu-m voao, derep iloru i cura iloru, nu v pare r u de sp seniia gre i iloru, ce mai vârtosu v bucura i i v veseli i cu nu ii. (Coresi, Carte cu înv tur , 32, 19)*

De la folosirea copulativ cu experimentatorul în dativ s-au fixat expresiile folosite cu verbul *a p rea*: *a-i p rea bine / r u*. Acestea pot fi considerate expresii verbale cu sens lexical apreciativ.

(v) De asemenea, în câteva exemple analizate am întâlnit i structuri în care *a (i se) p rea* este urmat de un argument în acuzativ:

- (19) *Nu tiu ce i-au p rut pre dînsul i dentr-alte seamne mai denainte i den fapta aceasta cu surguciul, i-au t iat capul în Roman, dzicînd c ... (Costin, Let., 168)*
- (20) *... i pre elu i se pare c e prea mândru i în eleptu (Coresi, Carte cu înv tur ,15,14)*
- (21) *cine vine amu la pocaanie, s nu cear împ r iia ceriului, nice s i se pare pre elu c e destoinicu vietiei de veci... (Coresi, Carte cu înv tur , 29, 12)*
- (22) *C împreun i ar t c întru leage p rea-i pre sine u c e des vârtu... (Coresi, Carte cu înv tur , 292, 6)*

În aceste construc ii, verbul *a (i se) p rea* selecteaz un complement în acuzativ, exprimat prin pronume (*dînsul, elu i, elu, sine u*), precedat de prepozi ia *pre*, ceea ce ar însemna c *a (i se) p rea* selecteaz structuri tranzitive; de i ar fi o observa ie de structur sintactic foarte interesant , nu am întâlnit decât patru exemple de acest tip.

3.2. În ceea ce prive te evolu ia sensului verbului *a p rea*, se poate observa faptul c sensul care primeaz în majoritatea construc iilor sintactice în limba român veche este dat de semele [+ reflexie, + opinie]: „a avea impresia”, „a crede”, „a avea o p rere”. Sensul de *a p rea* [+ opinie] este explicat, la nivel sintactic, prin prezen a Dativului Experimentator.

- (23) *Ce se voao pare de Hristos? (Coresi, Tâlcu, 103)*

Exist unele exemple, în care imaginile vizuale (24) i auditive (25) definesc verbul *a p rea* i prin semele [+ aparen , + percep ie direct], dar tot pe un fond inferen ial [+ cognitiv]:

- (24) *Cu aceasta n deajde viiaz inimile noastre, cum alalte toate lucrurile lumiei de c tr cest lucru pare-me ca fumul i ca umbra. (Coresi, Tâlcu, 42)*
- (25) *Iar un pa au dzis veziriului c huietul s pare c s duce, nu vine. (Neculce, Let., 235)*

În exemplul (24) *a p rea* este însoțit de structura comparativ „ca fumul și ca umbra”, iar sensul verbului este acela de „a da impresia”, fiind implicată ideea unei percepții directe; în exemplul (25) apare o percepție auditivă prin utilizarea cuvântului „huietul”. Se presupune însă un fond inferențial, aceste exemple nefiind caracterizate printr-o valoare clar perceptivă.

4. Structuri sintactice – asocieri semantice

Analiza structurilor sintactice subliniază caracterul eterogen al construcțiilor sintactice în care este prezent verbul *a p rea*. Pornind de la acestea, putem detașa câteva particularități semantice asociate ideii de modalitate epistemică și de evidențialitate.

Bybee (1985: 184) dă o definiție în sens larg a evidențialelor pe care le definește „ca marcatori care indică ceva despre sursa informației în enunț”. Definiția lui Chafe (1986: 262) unește calificările evidențiale și epistemice sub același termen al evidențialității, incluzând mrci ale inferenței: *ca eu cred, eu presupun c ..., expresii inductive ca parc , cic , evident, mrci ale percepției : Am văzut-o/auzit-o/simțit-o/ venind, mrci ale relației sau citirii: se pare c , se spune, se presupune etc.*

Pentru limba română, Zafiu (2008: 707) analizează modalitatea epistemică propriu-zisă și evidențialitatea ca forme interdependente ale modalității epistemice (cognitive).

În analiza verbului *a p rea* ca marcă a modalității epistemice și ca evidențial, am urmat această perspectivă a dublei valori interdependente, întrucât tocmai valorile analizate ale acestui verb conduc la existența unui fond comun cognitiv al nonfactivului.

Verbul *a p rea* își construiește semnificația pe baza acestei duble scheme, având atât o valoare evidențială, „pentru că indică o cunoaștere dedusă din percepția directă, din aparență, sau o deducție prin analogie, cât și valoarea unei judecări epistemice propriu-zise, cu valori pe o scară foarte largă, de la ireal la probabil” (Zafiu 2008: 711). Această schemă dublă este susținută prin diverse tipare de construcție în limba română contemporană.

4.1. În sfera sursei informației conținutului propozițional se desprind trei valori: *percepție, inferență și relatare*¹. Există, pe de-o parte, informații directe – care au la bază percepții vizuale, auditive, informații senzoriale, în general –, pe de altă parte, informații indirecte (care se împart la rândul lor în: informații preluate – la „a doua sau a treia mână” sau din folclor – și enunțuri inferențiale – pe baza unor raționamente, a unor premise sau probe.

Pentru limba română veche, valoare evidențială foarte des marcată este aceea a *inferenței*, prin prezența Dativului Experimentator:

(26) *P rea-le unceniciloru c , c ce mearge elu în Ierus limu, pentru împ r ia mearge, a se împ r i împ r iei depre p mântu.* (Coresi, *Carte cu înv tur*, 89, 22)

Valoarea *perceptivă* nu este reprezentată în limba română veche, cele câteva imagini vizuale și auditive fiind asociate mai degrabă cu fondul cognitiv, [+inferență], decât cu cel al percepției directe:

(27) *Iar un pa au dzis veziriului c huietul s pare c s duce, nu vine.* (Neculce, *Let.*, 235)

¹ Sintetizate pe baza clasificării făcute de Willett (în Cornillie 2007: 19).

Relatarea, informația preluată de la alții, nu apare în construcțiile inventariate din limba română veche.

4.2. Dacă în limba română veche sensul predominant al verbului *a p rea*, în majoritatea construcțiilor sintactice, este cel dat de semele [+ reflexiv, + opinie]: „a avea impresia”, „a crede”, „a avea o părere”¹, marcând o *inferență* (26), în limba română actuală apar și alte valori semantice (28 a, b, c, d):

- (28) a. ***Parec*** s-au schimbat multe în analiza ta. / ***Parese*** se fi schimbat multe în analiza ta. (exprimarea incertitudinii unei impresii directe)
b. ***Se parec*** Ion vine mâine / ***Ion se parec*** vine mâine. / ***Se parec*** a venit. (marca relației sau citării, un enunț foarte probabil, dar neasumat de locutor; o „informație preluată”, exprimat printr-o construcție reflexiv impersonală fără marca experimentatorului)
c. ***Mi se parec*** mâine va veni Maria (valoare inferențială, o prelucrare subiectivă a informației printr-o construcție reflexiv impersonală, cu experimentatorul exprimat prin Dativ)
d. Maria ***parec*** este bolnav / Maria ***parese*** fie bolnav / Maria ***pare*** bolnav. (evidențial al percepției, cu *a p rea* nereflexiv, construit și cu subiect dislocat; aceste enunțuri sunt interpretabile ca fiind bazate pe percepția directă a locutorului).

Aadar, marcarea reprezentativă a inferenței, în cazul verbului *a p rea*, este folosirea construcției impersonale sau reflexiv impersonale, cu experimentatorul exprimat prin dativ (*(î)mi (se) parec* ...). Aceasta este o particularitate de construcție pe care am întâlnit-o și în limba română veche. Inferența mai poate fi marcată și prin *a p rea* fără experimentator, care în anumite contexte semnalează o inferență.

- (29) *Rihanna **parec** se scufundă din ce în ce mai tare, iar asta o arată și mesajele pe care diva le postează pe contul său de Twitter.* (www.antena3.ro)

De asemenea, diferența dintre inferența exprimată prin folosirea construcției impersonale sau reflexiv impersonale, cu experimentatorul exprimat prin dativ, și folosirea verbului *a p rea* în contexte fără experimentator este dată de gradul de subiectivitate exprimat: mai puternic prin folosirea experimentatorului în dativ.

Tot în sfera informațiilor indirecte, pe lângă inferențe, *a p rea* marchează și relatarea sau citarea informațiilor preluate de la alții. *A p rea* singur nu poate marca relatarea, ci el este însoțit de o marcă specifică (*se*), subliniind detalierea și neasumarea informației enunțate:

- (30) *Un om a ajuns la spital în stare gravă după ce a intrat aproape complet cu mâna sub un tir pe centura Bucureștiului. **Se parec** a pierdut controlul volanului după ce a derapat pe gheață ...* (www.antena3.ro)

¹ Sensul de *a p rea* [+ opinie] este explicat, la nivel sintactic, prin prezența Dativului Experimentator.

În ceea ce privește informațiile directe, acestea sunt exprimate prin marcarea percepțiilor directe (care pot fi vizuale, auditive etc.). În aceste situații, enunțurile se construiesc cu *a p rea* nereflexiv și cu ridicarea subiectului:

- (31) *Sub z pad , Ploie tiul pare un ora mai frumos i curat* (6 februarie 2012, *Adevrul*) este exprimat o valoare evidențial perceptiv (general , care poate fi împărțit și alții) prin tensiunea a două planuri (*Ploie tul* în esență și *Ploie tiul*, „sub z pad”, în aparență).

Valoarea evidențial perceptiv a verbului *a p rea* este asociat de cele mai multe ori cu prezența, în subsidiar, a unor imagini perceptuale vizuale, auditive etc.

Spre deosebire de limba română veche, în limba română actuală sunt bine reprezentate și celelalte valori evidențiale prin anumite mrci specifice: folosirea impersonalului reflexiv *se*, pentru valoarea citațională, respectiv, ridicarea subiectului, în cazul exprimării percepțiilor directe.

5. Concluzii și perspective

A p rea este un verb complex, polifuncționalitatea sa fiind definită prin: [+ copulativ]; [+ verb de tip „ridicare”]; [+ operator modal] / [+ evidențial].

De asemenea, *a p rea* cunoaște în limba veche o varietate de construcții, care se reflectă și în analiza exemplurilor din limba actuală. În limba română veche, *a p rea* este frecvent întâlnit în construcții urmate de propoziții introduse prin complementizatorul *c*. Structurile impersonale sunt mai numeroase decât cele cu subiectul ridicat, iar în interiorul structurilor impersonale cele cu *reflexiv + Dativ* sunt predominante.

Din punct de vedere sintactic, efectul „ridicării” este reprezentat de construcțiile copulative, prin elipsa verbului *a fi*, prin recategorizarea și reorganizare.

Din punct de vedere semantic, verbul *a p rea* în limba română veche este definit prin proeminența inferenței, dat de semnul [+ *opinie*].

Alte structuri predominante: *a-i p rea bine / ru*, structurile cu Dativul Experimentator de persoană I, singular, dar și cu celelalte persoane, indicând sursa impresiei.

Cele câteva exemple din limba română contemporană arată faptul că, spre deosebire de limba veche, în limba română contemporană sunt reprezentate toate cele trei valori evidențiale. Acest fapt se poate explica prin proeminența sensului verbului *a p rea* cu dativul experimentator („a avea impresia, a crede”) în limba veche, dar poate avea și o explicație externă, care ține de tipul de texte alese pentru corpus. Acest ultim argument va constitui testul pentru o cercetare ulterioară în evidențierea clară a valorilor verbului *a p rea*.

În continuarea analizei acestui verb este necesară și abordarea unei noi perspective în analiză, cea semantic-cognitivă, pe fondul asocierii sferei conceptuale a acestui verb cu schema cognitivă a verbelor de percepție în general.

De asemenea, este interesant de urmărit și tiparul sintactic Predicat + Complementizator care este bine reprezentat în limba română prin adverbele de tipul *parc*, *cic*, *crec* / *cric*, *m tinc* / *m tenc* (analiza diacronică care poate urmări evoluția dezvoltării unui astfel de tipar sintactic în limba română: *VerbC*; cercetarea fenomenului *PareC* sau *ZiceC* în alte limbi).

SURSE

Secolul al XVI-lea:

Documente și însemnări românești din secolul al XVI-lea, Text stabilit și indice de Gheorghe Chivu, Magdalena Georgescu, Magdalena Ioniș, Alexandru Mare și Alexandra Roman-Moraru, Introducere de Alexandru Mare, București, Editura Academiei, 1979 (în corpusul electronic elaborat de Institutul de Lingvistic „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române).

Diaconul Coresi, *Tâlcul Evangheliei*, Brașov, 1564 (sau 1567) (în corpusul electronic elaborat de Institutul de Lingvistic „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române).

Diaconul Coresi, *Carte cu învățur*, 1581, publicat de Sextil Pușcariu și Alexie Procopovici, vol. I, București, Atelierele Grafice Socec & Co, 1914.

Secolul al XVII-lea:

Costin, M., *Letopisea ulștii Moldovei de la Aaron Vodă Încoace* (în corpusul electronic elaborat de Institutul de Lingvistic „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române).

Ureche, Gr., *Letopisea ulștii Moldovei*, Ediție îngrijită, studiu introductiv, indice și glosar de P. P. Panaitescu, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1955 (în corpusul electronic elaborat de Institutul de Lingvistic „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române).

Varlaam, *Răspunsul împotriva catehismului calvinesc* (în corpusul electronic elaborat de Institutul de Lingvistic „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române).

Iorga, N., *Studii și documente cu privire la istoria românilor*, Vol. VI, *Criști domnești, zapise și rva e*, Partea a II-a, Editura Ministeriului de Instrucție, București (în corpusul electronic elaborat de Institutul de Lingvistic „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române).

Secolul al XVIII-lea

Neculce, I., *Letopisea ulștii Moldovei și Oșam de cuvinte*, Text stabilit, glosar, indice și studiu introductiv, de Iorgu Iordan. Ediția a II-a revizuită, București, 1959, Editura de Stat pentru Literatură și Artă (în corpusul electronic elaborat de Institutul de Lingvistic „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române).

Ivireanul, Antim, *Opere*. Ediție critică și studiu introductiv de Gabriel Trempel, București, 1972, Editura Minerva. (în corpusul electronic elaborat de Institutul de Lingvistic Al. Rosetti – Iorgu Iordan al Academiei Române).

Surse actuale

www.antena3.ro

<http://www.antena3.ro/auto/pe-sosea-ca-la-patinoar-un-barbat-era-sa-moara-dupa-ce-a-derapat-si-a-intrat-cu-masina-intr-un-tir-153862.html>

BIBLIOGRAFIE SELECTIV

Bourdin, P., 1989, „*Sembler et paraître, ou les deux visages de l'apparence*”, *Semantikos*, 10/1-2, 45-68.

Bybee, Joan L., 1985, *Morphology: A Study of the Relation between Meaning and Form*. Amsterdam: John Benjamins.

Chafe, W., 1986, „Evidentiality in English conversation and academic writing”, în: Wallace Chafe & Johanna Nichols (eds.), *Evidentiality: The linguistic coding of epistemology*, Norwood, New Jersey: Ablex Publishing Corporation, 261-272.

Cornillie, B., 2007, *Evidentiality and Epistemic Modality in Spanish (Semi-)Auxiliaries. Applications of Cognitive Linguistics*, Mouton de Gruyter, Berlin New York.

GALR = V. Gușu-Romalo (coord.), *Gramatica limbii române*, Vol. I-II, București, Editura Academiei Române.

Holmlander, D., 2004, *Constructions with the raising verb parecer in Spanish*, C-level essay in general linguistics, Lund University, Department of Linguistics.

Pană-Dindelegan, G., 1968, „Regimul sintactic al verbelor în limba română veche”, *Studii și cercetări lingvistice*, XIX, 3, p. 265-296.

Yamamura, H., Hiroko, O., 2007, „La percepción y el fenómeno lingüístico – en torno al verbo *parecer*”, *Lingüística Hispánica*, 30, p. 87-106.

Zafiu, R., 2008, „Modalizarea”, în: GALR, II, *Enun ul*, Bucure ti, Editura Academiei Române, p. 673-697.

SYNTACTIC AND SEMANTIC PARTICULARITIES OF THE ROMANIAN VERB
A P REA ‘TO SEEM’

(*Abstract*)

This work aims to provide the analysis of the Romanian verb *a p rea* ‘to seem’, from the perspective of its polyfunctionality. This characteristic is defined by its syntactic features in concordance with the semantic values associated to the syntactic constructions. Describing the particularities of the verb *a p rea* from a diachronic point of view (the analysis of certain historical syntactic contexts), we conclude that this verb has the following features: [+ copula], [+ raising verb], [+ modal verb] / [+ evidential verb].